

Let op: dit is een subsidieoproep op uitnodiging

Uitgewerkte subsidieaanvragen Zorg op Afstand.

Een impuls voor het opnemen van zorg op afstand in richtlijnen.

Onderwerpen: coronacrisis, zorg op afstand, digitale zorgverlening, alternatieven voor face-to-face zorg in richtlijnen, checklist zorg op afstand

Alleen aanvragers die een positief advies hebben gekregen voor het uitwerken van hun eerder ingediende projectidee in deze subsidieronde kunnen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen. Als u besluit tegen negatief advies in een uitgewerkte subsidieaanvraag in te dienen, dient u dit vooraf te melden bij ZonMw via kwiteitvanzorg@zonmw.nl.

Datum geplaatst: 11 mei 2021

Deadline: **29 juni 2021, 14.00 uur**

Inhoud

CONTEXT EN DOEL SUBSIDIEOPROEP	1
RANDVOORWAARDEN	2
Wie kan subsidie aanvragen	2
Welk bedrag kan aangevraagd worden	2
BEOORDELINGSCRITERIA	3
Relevantiecriteria.....	3
Kwaliteitscriteria	4
PROCEDURE & TIJDPAD	4
Beoordelingsprocedure	4
Tijdpad.....	5
INDIENEN.....	5
Indiening (via ProjectNet).....	5
TIPS	5
Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag.....	5
Inhoudelijke vragen	5
Technische vragen	5
Downloads en links	5

CONTEXT EN DOEL SUBSIDIEOPROEP

Deze subsidieoproep is onderdeel van het ZonMw-programma Kwaliteit van Zorg: Ondersteuning Zorginstituut.

Kwaliteitsstandaarden en richtlijnen

Zorginstituut Nederland begeleidt en bevordert de ontwikkeling en implementatie van kwaliteitsinstrumenten in de zorg waaronder kwaliteitsstandaarden. De kwaliteitsstandaarden gaan over (een deel van) een zorgproces. In de kwaliteitsstandaarden is vastgelegd wat noodzakelijk is om vanuit het perspectief van de cliënt¹ goede zorg te verlenen.

In verschillende programma's van ZonMw wordt de ontwikkeling, actualisering, innovatie en implementatie van richtlijnen gesubsidieerd. ZonMw hanteert het begrip richtlijnen als verzamelbegrip voor onder andere professionele standaarden, modules en zorgstandaarden. Als deze voldoen aan de criteria van het [Toetsingskader](#) en zijn opgenomen in het Register van het Zorginstituut wordt gesproken over kwaliteitsstandaarden.

Omschrijving zorg op afstand binnen deze subsidieoproep²

De coronacrisis en de daarbij horende maatregelen voor het bewaren van voldoende interpersoonlijke afstand, hebben ertoe geleid dat veel zorg noodgedwongen op afstand geleverd moe(s)t worden. De ervaringen hiermee zijn gemengd. Soms lijkt de afstand afbreuk te doen aan de kwaliteit van zorg, soms kan de zorg geleverd worden met gelijkblijvende kwaliteiten, soms zijn de ervaringen (onverwacht) positief en wordt de vraag opgeworpen of de betreffende zorg niet vaker of zelfs standaard op afstand geleverd kan worden. Zorginstituut Nederland en ZonMw willen met deze subsidieoproep een impuls geven om de ontwikkelingen en ervaringen, die tijdens de coronacrisis met zorg op afstand zijn en worden opgedaan, op te nemen in reeds bestaande richtlijnen.

Zorg op afstand is geen nieuw begrip. Het werd ook voor de coronacrisis al gebruikt binnen het domein van de e-health. Binnen e-health omvat het begrip zorg op afstand ook specifieke digitale interventies die zorg op afstand mogelijk maken, bijvoorbeeld voor het telemonitoren van de suikerspiegel bij diabetici. Deze subsidieoproep richt zich specifiek op de vraag of, en zo ja, in hoeverre consulten en behandelingen die normaliter (dat wil zeggen vóór de coronacrisis) face-to-face plaatsvonden, (ook) kunnen plaatsvinden middels beeldbellen (videoconsulting) of andere (digitale) vormen van zorg op afstand.

De vraag of, en zo ja, in hoeverre consulten en behandelingen die normaliter face-to-face plaatsvinden (ook) kunnen plaatsvinden middels digitaal contact, is met name een vraag naar de invloed die de setting heeft op de te leveren zorg. Binnen *evidence based medicine* en bijbehorende richtlijnmethodiek wordt de setting soms weergegeven als de S in de PICOts-vraag.

Doel van de subsidieoproep

De focus van deze subsidieoproep Zorg op Afstand ligt op a) het uitvragen van de ervaringen met zorg op afstand tijdens de coronacrisis en b) het vastleggen hiervan in reeds bestaande richtlijnen. Wetenschappelijke onderbouwing van de geïnventariseerde en gebundelde ervaringen met betrekking tot de setting is een waardevolle aanvulling.

De subsidieoproep Zorg op Afstand heeft de volgende doelstellingen:

1. Het inventariseren en bundelen van ervaringen en kwantitatieve data die tijdens de coronacrisis zijn opgedaan en verzameld met face-to-face vervangende zorg op afstand.
2. Het genereren van kennis over de afwegingen en de (rand)voorwaarden waaraan deze face-to-face vervangende zorg op afstand dient te voldoen om als aanbeveling in richtlijnen te kunnen worden opgenomen.
3. Het verwerken van de resultaten uit 1 en 2 tot concrete aanbevelingen voor face-to-face vervangende zorg op afstand in bestaande richtlijnen.

Beoogd wordt minimaal 6 subsidieaanvragen te honoreren uit diverse beroepsgroepen en sectoren van de zorg. Per project worden in minimaal 1 bestaande richtlijn aanbevelingen voor face-to-face

¹ We gebruiken hier de term cliënt voor cliënten, patiënten en overige doelgroepen die gebruik maken van de gezondheidszorg, zoals naasten, mantelzorgers en burgers.

² <https://www.raadrfs.nl/documenten/publicaties/2020/08/27/zorg-op-afstand-dichterbij>

vervangende zorg op afstand opgenomen. In een bijbehorend rapport worden de geïnventariseerde en gebundelde ervaringen met zorg op afstand en de afwegingen en de (rand)voorwaarden om deze op te nemen in de aanbevelingen van de richtlijn(en) beschreven.

Checklist zorg op afstand

In afstemming met Zorginstituut Nederland streeft ZonMw ernaar om op basis van de ervaringen en resultaten uit de projecten en de beschikbare literatuur, een checklist te laten ontwikkelen voor het opnemen van face-to-face vervangende zorg op afstand in richtlijnen. Deze checklist dient te helpen bij de inschatting van de geschiktheid van een digitale setting en dient gebruikt te kunnen worden door richtlijncommissies om de optimale setting (digitaal, face-to-face dan wel beide) te bepalen van de in de richtlijn aanbevolen interventies. Omdat een breed palet aan ervaringen voor wat betreft de setting de kwaliteit van de checklist ten goede zal komen, wordt gestreefd naar een spreiding van de projecten over diverse beroepsgroepen en sectoren van de zorg. Van de gehonoreerde projecten wordt verwacht dat zij actief bijdragen aan het ontwikkelen van de checklist.

RANDVOORWAARDEN

Wie kan subsidie aanvragen

Alleen aanvragers die een positief advies hebben gekregen voor het uitwerken van hun eerder ingediende projectidee in deze subsidieronde kunnen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen. Als u besluit tegen negatief advies in een uitgewerkte subsidieaanvraag in te dienen, dient u dit vooraf te melden bij ZonMw via kwiteitvanzorg@zonmw.nl.

Subsidieaanvragen kunnen worden ingediend door een beroepsorganisatie, die eigenaar is van richtlijnen of door de beheerder/regiehouder van multidisciplinaire richtlijnen, namens de beroepsorganisaties die hier gezamenlijk eigenaar van zijn.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- De organisatie die de subsidieaanvraag indient, is bestuurlijk verantwoordelijk voor en is hoofdaanvrager van de subsidieaanvraag.
- Samenwerking is verplicht met in ieder geval zorginhoudelijke deskundigen (zorgprofessionals), patiënten/cliënten(organisaties) en wetenschappelijke disciplines betrokken bij zorg op afstand en bij richtlijnontwikkeling.
- Er wordt actief bijgedragen aan het ontwikkel- en onderzoeksnetwerk van de gehonoreerde projecten en aan de ontwikkeling van een checklist voor het opnemen van zorg op afstand in richtlijnen, door onder meer het onderling delen van resultaten en geleerde lessen.

Welk bedrag kan aangevraagd worden

Voor deze subsidieronde is € 900.000,- beschikbaar. Per subsidieaanvraag kan **maximaal € 150.000,-** worden aangevraagd met een maximale looptijd van 18 maanden.

Cofinanciering is een pré. Deze cofinanciering kan in geld (in cash) worden ingebracht en/of door middel van inzet en bekostiging van personeel binnen het project (in kind). U dient in de begroting deze inzet en bekostiging van eigen personeel te vertalen naar eigen bijdragen, uitgedrukt in euro's.

NB: alle publicaties die voortkomen uit wetenschappelijk onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gesubsidieerd is dienen direct (zonder embargo) Open Access beschikbaar gesteld te worden, overeenkomstig met het ZonMw Open Access beleid. Het artikel dient gepubliceerd te worden onder toepassing van de *Creative Commons* Naamsvermelding ([CC BY 4.0 licentie](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)). Indien de auteur het noodzakelijk acht om af te wijken van CC BY 4.0 licentie, dient de alternatieve keuze onderbouwd en goedgekeurd te worden. U kunt kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting tot een maximum bedrag van € 5.000,- (gespecificeerd met 'Open Access'). Andere routes zijn toegestaan, echter is deze tegemoetkoming in kosten enkel mogelijk als u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert. Meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de voorwaarden en mogelijkheden, vindt u op [onze website](#).

BEOORDELINGSCRITERIA

De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle subsidieaanvragen. Hieronder staan de van toepassing zijnde relevantie- en kwaliteitscriteria.

Let op!

Deze subsidieoproep gaat over het opnemen van zorg op afstand als alternatief voor face-to-face zorg in reeds bestaande richtlijnen. Het gaat niet om het ontwikkelen van nieuwe zorg op afstand-interventies of nieuwe richtlijnen.

Relevantiecriteria

- Omschreven is op **welke richtlijn(en)** het project betrekking heeft. Onderbouwd is waarom er juist bij deze richtlijn(en) voor is gekozen om zorg op afstand in de aanbevelingen op te nemen.
- **Ervaringen en kwantitatieve data** die tijdens de coronacrisis zijn opgedaan en verzameld met face-to-face vervangende zorg op afstand worden **geïnterpreteerd, geanalyseerd en gebundeld**.
- **Kennis en inzicht** wordt gegenereerd **over de afwegingen en (rand)voorwaarden** om de face-to-face vervangende zorg op afstand op te kunnen nemen in de richtlijn(en). Specifieke aandacht wordt besteed aan de **kwaliteit en veiligheid** van de face-to-face vervangende zorg op afstand in vergelijking met de face-to-face zorg.
- **Oplevering van minimaal 1 aangepaste bestaande richtlijn** waarin aanbevelingen zijn opgenomen over face-to-face vervangende zorg op afstand. Deze aanbevelingen zijn gebaseerd op tijdens de coronacrisis opgedane ervaringen met zorg op afstand.
- **Samenwerking is verplicht** met zorginhoudelijke deskundigen, cliënten-/patiënten(organisaties) en relevante wetenschappelijke disciplines.
- **Samenwerking** tussen meerdere zorginhoudelijke disciplines of tussen diverse sectoren in de zorg is **een pré**.

Algemene relevantiecriteria

ZonMw kent als organisatie aandachtspunten die elk programma in ogenschouw neemt en in de beoordeling betreft, tenzij het aandachtspunt evident niet van toepassing is.

- **Participatie van patiënten en/of eindgebruikers**
ZonMw streeft bij projecten naar het betrekken van belanghebbenden, inclusief de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over 'ervaringsdeskundigheid'. Met 'betrekken' bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij de projecten. Voor meer informatie zie [Belang van participatie](#).
- **Diversiteit**
Aandacht voor diversiteit en differentiatie van de (eind)doelgroep naar kenmerken zoals sekse, leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele geaardheid, voor zover die relevant zijn voor de thematiek van het project.
- **Toepassing van ICT en e-health**
ZonMw heeft een brede kijk op de inzet van ICT in de zorg. Hieronder verstaan we de inzet van e-health toepassingen, domotica, robotica maar ook de opslag van data met behulp van ICT. We hebben [aandachtspunten](#) geformuleerd voor ICT-applicaties en ICT-standaarden in onderzoek.
- **Onderwijs**
Kennis wordt vooral toepasbaar en toegepast in het onderwijs (initieel en bij- en nascholing) indien deze kennis tot stand komt in wisselwerking tussen onderzoek, onderwijs en praktijk. Hoe geeft u de wisselwerking tussen onderwijs, onderzoek, praktijk en beleid vorm? Welke resultaten levert uw project of onderzoek naar verwachting op voor het onderwijs?
- **Toegang tot data**
ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw projectidee of subsidieaanvraag hoe u gebruik kan maken van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Ook kunt u aangeven hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data & datamanagement](#).
- **Toepassing**
Hieronder verstaan we de te verwachten toepasbaarheid en het gebruik van de resultaten of producten in de praktijk of bij het vormen van beleid.

Meer informatie over relevantiecriteria vindt u op www.zonmw.nl/relevantiecriteria.

Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**
Er vindt een toetsing plaats op helderheid, reikwijdte en originaliteit van de doelstelling en vraag- of taakstelling. Hieruit blijkt ook op welke reeds bestaande richtlijn(en) het project zich richt.
- **Plan van aanpak**
De gekozen aanpak, methoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing, is beschreven.
Toegelicht is welke leidraad/handreiking/methodiek gebruikt wordt voor het doorontwikkelen van de richtlijn(en) op het aspect van de setting.
Het tijdspad van de werkzaamheden is duidelijk.
In het plan van aanpak wordt aandacht besteed aan de verspreiding en implementatie van de beoogde opbrengsten van het project.
- **Haalbaarheid**
Het moet aannemelijk zijn dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
- **Expertise projectgroep**
In de projectgroep is voldoende senior expertise aanwezig betreffende het onderwerp van de richtlijn(en) en richtlijnontwikkeling, wetenschappelijke expertise voor het onderzoeken van de ervaringen en beschikbare kwantitatieve data met face-to-face vervangende zorg op afstand en voldoende expertise vanuit cliënten-/patiëntenvertegenwoordigers.
- **Verhouding tussen kosten en baten van de subsidieaanvraag**
Cofinanciering is een pré.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

PROCEDURE & TIJDPAD

Houd bij het schrijven van de subsidieaanvraag rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw subsidieaanvraag in het Nederlands.
- Projectideeën en uitgewerkte subsidieaanvragen dienen te voldoen aan de [Algemene subsidiebepalingen](#). Op de pagina [voorwaarden en financiën](#) vindt u ook informatie over de METC / CCD en de Code Openheid Dierproeven en de Code Biosecurity.
- Reserveer een deel van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in uw begroting.
- Het is verplicht om bij een subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Het totale bedrag mag niet meer dan 15% afwijken van het aangevraagde bedrag van het projectidee.
- Optioneel kan een bijlage met figuren en/of tabellen in ProjectNet worden toegevoegd.
- Wanneer een bijlage niet verplicht is wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

Beoordelingsprocedure

Voor de procedure voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

De beoordelingscommissie van het programma Kwaliteit van Zorg: Ondersteuning Zorginstituut adviseert ZonMw over het al dan niet honoreren van de subsidieaanvragen. Zorginstituut Nederland is als waarnemer lid van de beoordelingscommissie. Het bestuur van ZonMw neemt het besluit over al dan niet honoreren.

Bij de prioritering van de subsidieaanvragen die een positief advies krijgen van de beoordelingscommissie voor honorering, wordt een brede spreiding van de aanvragen over verschillende beroepsgroepen en zorgsectoren meegewogen.

Staatssteun

ZonMw neemt bij subsidieverlening het Europees kader voor staatssteun in acht. Elke subsidieaanvraag wordt beoordeeld op risico's op verlening van onrechtmatige staatssteun. Het kan zijn dat hierdoor aan de subsidieverlening nader te bepalen bijzondere voorwaarden worden gesteld.

Tijdpad

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	29 juni 2021, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	2 september 2021
Deadline indienen wederhoor	20 september 2021
Besluit	Eerste helft november 2021
Uiterlijke startdatum	3 maanden na ontvangst honoreringsbrief

Meer informatie

Houd de [programmapagina](#) op de ZonMw-website in de gaten, deze wordt regelmatig bijgewerkt.

INDIENEN

Indiening (via ProjectNet)

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend en conform de richtlijnen worden ingediend via het online indiensysteem van ZonMw (ProjectNet). Sluitingsdatum voor het indienen is **29 juni 2021**, om 14.00 uur.

TIPS

- Als u nog niet eerder met ProjectNet heeft gewerkt moet u zich eerst aanmelden als 'Nieuwe gebruiker'. Zie de [handleiding](#) om een account aan te maken.
- Zie voor meer informatie de toelichtingen in ProjectNet.

Wij raden u aan om, voordat u uw subsidieaanvraag digitaal indient, een PDF van uw subsidieaanvraag uit te printen en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw subsidieaanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar ProjectNet heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in ProjectNet zelf corrigeren.

Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

Direct na het digitaal indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag wordt u gewezen op het formulier 'Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag'. Wij verzoeken u deze te voorzien van de handtekening van de 'bestuurlijk verantwoordelijke' en de 'hoofdaanvrager' en deze per e-mail te sturen naar ZonMw, t.a.v. programmasecretariaat, kwaliteitvanzorg@zonmw.nl. De verklaring dient uiterlijk 1 week na indiening via ProjectNet binnen te zijn.

Inhoudelijke vragen

Voor inhoudelijke vragen kunt u contact opnemen met Ineke Voordouw (programmamanager), 070 349 54 66, voordouw@zonmw.nl of Prya Badrie-Moennalal (programmasecretaris), 070 349 54 66, kwaliteitvanzorg@zonmw.nl.

Technische vragen

Bij technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw (ProjectNet) kunt u contact opnemen met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 78, projectnet@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer zodat wij u eventueel kunnen terugbellen.

Downloads en links

- [Subsidiebepalingen](#)
- [Procedurebrochure aanvragers](#)
- [Begroting](#) (ZonMw-format of aangepast format)